

- **În perioada 7-8 martie 2019**, [Stefania Toma](#) (cercetător ISPMN) a participat la evenimentele organizate de CELSI (Central European Labour Studies Institute) în Bratislava (Slovacia). **Conferința internațională** „Asking questions about Central and Eastern European labour markets” a marcat cea de-a 10-a aniversare a Institutului, iar cu această ocazie, cercetători și experți de la Banca Mondială, IZA, ILO, ETUI, Universitatea din Tallinn și Universitatea din Amsterdam au prezentat câteva aspecte legate de îmbunătățirea metodelor de culegere a datelor și a calității acestora referitoare la piața muncii din Europa Centrală și de Est. Conferința s-a încheiat cu o prelegere publică, care în același timp a constituit deschiderea celui de-al doilea eveniment, „Main gaps in Research Infrastructure in Central-Eastern Europe”, în cadrul căruia s-a discutat despre principalele lipsuri în infrastructura de cercetare, cu accent pe lipsa datelor, accesul la datele existente și la discrepanțele dintre datele administrative și cele rezultate din cercetări. În data de **8 martie**, discuțiile au continuat, centrându-se pe baze de date integrate comparabile la nivel european, instrumente metodologice de culegere și prelucrare a datelor, construirea indicatorilor și tematicile care necesită o atenție sporită. În acest caz au fost amintite datele referitoare la diferitele grupuri vulnerabile și marginalizate. Mai multe detalii puteți afla de pe [pagina de internet](#) (tot aici pot fi accesate și publicațiile Institutului).
- **Vineri, 8 martie 2019**, a apărut în limba engleză numărul 4, volumul 28 al revistei *Review of Sociology*, revista Societății de Sociologie din Ungaria. Numărul tematic se centrează pe diferitele aspecte ale migrației. Primul articol, scris de Judit Durst și Nyíró Zsanna, contribuie la explorarea nexusului dintre sărăcie, migrație și dezvoltare prin lentilele unei cercetări cu metode mixte de culegere a datelor, și care interpretează cele mai tipice și divergente traiectorii de migrație și impactul acesteia într-o regiune slab dezvoltată din nordul Ungariei. Al doilea studiu intitulat „Returnees and their neighbors: Migration of the Romanian Roma, networks, social distance, and local development”, realizat de către cercetătorii ISPMN, [Stefánia Toma](#) și [László Fosztó](#), propune o tipologie a diferitelor traiectorii de dezvoltare în localități mixte din punct de vedere etnic, prin care efectele migrației pe relațiile sociale locale pot fi înțelese mai nuanțat. Melegh Attila și coautoarele analizează deciziile legate de migrație în contextul globalizării și al inegalităților economice. Articolul Krisztinei Németh și Monikái Váradi analizează relația dintre constrângerile structurale și eforturile individuale în procesul migrației internaționale a forței de muncă din Ungaria, accentuând că remiterile au o relevanță mult mai complexă decât o simplă creștere a stabilității financiare. Articolele pot fi accesate [aici](#).
- **Marți, 12 martie 2019**, [Kozák Gyula](#) (cercetător ISPMN) a susținut o **prelegere** cu tema "Musulmanii din România" la Colegiul "Apafi Mihály" din Cluj-Napoca, organizație a studenților reformați din Transilvania. Pornind de la cercetările tematice despre musulmanii din România efectuate de cercetătorii ISPMN, prezentarea a dorit, pe de o parte, să schițeze o imagine generală a comunității musulmane, iar pe de altă parte să ofere o perspectivă sociologică, un cadru conceptual pentru abordarea unor probleme de interes general în contextul socio-politic actual, etichetat ca epocă "post adevăr." Pornind de la exemple concrete a sugerat că îndoiala metodică și gândirea critică sunt două atitudini cu ajutorul cărora se poate nuanța imaginea pe care o formăm despre realitățile controversate dezbătute într-un spațiu public radicalizat, dominat de prejudecăți și discursul urii.
- **Marți, 19 martie 2019**, în cadrul *Seminariilor DICE-ROMA*, Raluca Bianca Roman, (Universitatea St. Andrews, Marea Britanie) a susținut o prelegere publică cu titlul „Between Roma religious humanitarianism and Roma religious mobilisation: from early Evangelism to present-day manifestations of Finnish Roma developmental projects in Romania". Raluca Bianca Roman a prezentat rezultatele cercetării antropologice pe care a desfășurat-o printre membrii grupului de romi (Kaale) din Finlanda. Cercetarea ei se centrează pe mobilizarea religioasă și activismul religios al romilor finlandezi. Aceștia participă în proiecte misionare în România cu scopul de a dezvolta diferite proiecte social-educative în comunitățile locale de romi. Cercetătoarea analizează modul în care apartenența religioasă se intersectează cu ideea transnațională a apartenenței la un grup etnic prin modul în care se manifestă solidaritatea etnică.

În prezent, Raluca Bianca Roman este cercetător ERC în cadrul proiectului Roma Interbellum care explorează procesul emancipării civice a romilor în perioada interbelică.

- **Miercuri, 20 martie 2019**, a fost publicată versiunea online a fișei de informare *Romii și "religiile noi" în Europa* [Roma and the 'New Religions' in Europe] semnată de [László Foszto](#) (cercetător ISPMN). Fișa este parte a colecției Factsheets on Romani Culture (<http://romafacts.uni-graz.at/>) îngrijită de Universitatea din Graz, publicată sub egida Consiliului Europei din Strasbourg. Lucrarea menționează faptul că aceste convertiri religioase în rândul romilor se întâmplă în toată Europa, și prezintă caracteristicile cele mai importante ale convertirilor și ale modelului nou de religiozitate care se dezvoltă în comunitățile de romi. Plasând cazul romilor în context european și global, textul arată cum activismul religios se situează la punctul de întâlnire a forțelor globalizării și a experiențelor intime ale transformării persoanei morale și a comunității locale. Impactul convertirilor apare în diferite domenii ale vieții, inclusiv în dezvoltarea noilor forme culturale și lingvistice, moduri noi de a lupta cu stigmatul etnic, deschiderea unor căi spre mobilitatea socială, și includerea "adunărilor" în rețele transnaționale. Detalii vedeți [aici](#).
- **Joi, 21 martie 2019**, a avut loc la sediul ISPMN, Cluj-Napoca, un **workshop** în cadrul **proiectului YOUMIG** (Îmbunătățirea capacităților instituționale și facilitarea cooperării pentru gestionarea impactului migrației transnaționale a tinerilor), intitulat Vision development workshop, la care au participat membrii echipei de proiect din cadrul ISPMN (cercetătorii [Kiss Tamás](#), Székely István Gergő, Toró Tibor, Anca Filipovici și Kállay Peter - manager financiar), membri ai partenerului local din Sf. Gheorghe, precum și reprezentanți ai instituțiilor publice din Cluj-Napoca, interesați de tematica migrației tinerilor. Discuțiile au vizat două aspecte, și anume: utilizarea indicatorilor statistici referitori la procesul de reîntoarcere și reintegrare a migranților - subiect introdus de [Székely István Gergő](#) (cercetător ISPMN, expert tematic), precum și problemele identificate la nivelul administrației locale și al legislației, privind migrația tinerilor. Discuția a abordat, de asemenea, și situația legată de accesul la informații în limbile minorităților naționale sau în limbi de circulație internațională. Toró Tibor (expert tematic) a formulat o serie de recomandări pentru politici publice adresate actorilor implicați la nivel legislativ și executiv, privind problemele analizate. Mai multe date despre proiect pot fi accesate [aici](#).
- **În perioada 25 martie - 12 aprilie 2019**, [Stefánia Toma](#) (cercetător ISPMN) a efectuat un **stagiul de documentare** la institutul de cercetare TÁRKI-POLC (Budapesta) în cadrul proiectului MIGROMDEVPOL - Migration of Roma and indicators for local development policies [Migrația romilor și indicatori pentru politici de dezvoltare locală]. Proiectul se concentrează pe îmbunătățirea și dezvoltarea unor instrumente și metode de cercetare (din domeniul antropologiei și sociologiei) cu scopul de a contribui la înțelegerea mai aprofundată a situației grupurilor vulnerabile și a politicilor publice conexe. Scopul specific al acestui proiect este de a investiga prin metode mixte de cercetare efectul local al migrației populației de romi și de a identifica indicatori relevanți, care ulterior pot fi utilizați în dezvoltarea unor politici de dezvoltare locală și/sau strategii de incluziune socială, utilizând rezultatele proiectelor instituționale MIGROM și SocioRoMap, respectiv baze de date naționale și internaționale la care accesul a fost asigurat de TARKI Databank prin programul InGRID al cărui scop este de a integra, armoniza și optimiza instrumente și metode de cercetare pentru o mai bună înțelegere a incluziunii grupurilor vulnerabile din Europa.
- **Vineri, 29 martie 2019**, a fost publicată pe pagina de web oficială a Asociației Sașilor Transilvăneni din Germania, siebenbuerger.de, o **recenzie extinsă a volumului** „Un Veac frământat. Germanii din România după 1918”, volum coordonat de către Ottmar Trașcă și [Remus Anghel](#) (cercetător ISPMN). Recenzia a fost semnată de către Nina May, redactor la ziarul Allgemeine Deutsche Zeitung für Rumänien.
- **În perioada 28-29 martie 2019**, [Adriana Cupcea](#) (cercetător ISPMN) a participat la **conferința C.N.S.A.S., Comunismul Românesc**, Ediția a IX-a, organizată împreună cu Facultatea de Istorie a Universității București. Adriana Cupcea a prezentat lucrarea cu titlul Turci, romi, musulmani sau clasă muncitoare? Memoria vieții în comunism, într-o comunitate de romi musulmani din Dobrogea. Cercetarea se înscrie în direcția de cercetare a istoriei sociale a comunismului, propunându-și descrierea unei comunități rome de religie musulmană și vorbitoare de limbă turcă dintr-un oraș postsocialist din partea de sud-est a Dobrogei (Medgidia). Obiectivul specific al cercetării este explorarea intersecției dintre memorie, identitate și definirea felului în care transformările politice, economice și sociale ale perioadei comuniste se reflectă în structura etnică și religioasă a comunității romilor musulmani din Medgidia. Cercetarea demonstrează faptul că în perioada comunistă, pe fundalul proceselor de industrializare și urbanizare, al fenomenului migrației rural-urban, în cazul romilor musulmani din Medgidia a avut loc o detașare de identitatea etnică și religioasă și o atașare de identitatea socială coagulată în jurul muncii, mai exact de apartenența lor la clasa muncitoare, care le-a definit rolul și locul în societate, le-a oferit securitate materială și demnitate din punctul lor de vedere, în condițiile în care preocuparea lor principală era mobilitatea, adaptarea și supraviețuirea în societatea socialistă.

- **În perioada 28-29 martie 2019**, a avut loc Forumul pentru Cercetarea Romilor din Bazinul Carpatic organizat de Catedra de Geografie și Dezvoltare Regională a Universității din Debrecin. Evenimentul a fost inițiat și finanțat de Ministerului Resurselor Umane din Ungaria. Scopul întâlnirii a constat în prezentarea și discutarea rezultatele cercetărilor legate de romi din țările vecine Ungariei (Slovacia, Serbia, Ucraina, România) unde trăiesc romi vorbitori și de limba maghiară. În cadrul forumului au vorbit din partea ISPMN [László Fosztó](#) (tema: Studii de comunitate, mobilitate și studiul teritorialității în cercetările din România), [István Székely](#) și [Tamás Kiss](#).

Mai multe detalii vedeți [aici](#).

- **Joi, 28 martie 2019**, [Peti Lehel](#) (cercetător ISPMN) a susținut a o **prelegere** plenară la Universitatea din Jyväskylä, Centrul pentru Studii Lingvistice Aplicate (CALs) cu titlul „*We can't be all... traditional. Migration and Identity Transformation of the Moldavian Csángós*” („Nu putem toți să fim... tradiționali”. Migrație și transformarea identității la ceangăii din Moldova) în cadrul unui atelier de cercetare organizat de CALs și Colegiul de Cercetare pentru Limbă într-o Societate în Schimbare (Research Collegium for Language in Changing Society - ReCLaS). Prezentarea s-a centrat pe tematica proceselor de schimbare culturală și a identității lingvistice ca rezultat al experiențelor de migrație. Pe baza cercetării de teren și interviuri cu imigranții ceangăi reveniți în țară se pare că în timp ce cultura tradițională, identitatea locală și sistemul de valori împreună cu limba maternă au o importanță deosebită pentru adulți, aceștia nu le mai transmit copiilor pentru că nu au încredere în viabilitatea lor.
- **Sâmbătă, 30 martie 2019**, [Csongor Könczei](#) (cercetător ISPMN) a susținut o **prelegere** în cadrul evenimentului „Húzzad édes muzsikásom!” organizat de către Fundația Kallós Zoltán la Liceul Unitarian János Zsigmond din Cluj-Napoca cu titlul Cigánymuzikusok Erdélyben [Muzicanții romi din Transilvania]. În auditoriu erau și mulți tineri care învață în cadrul diferitelor cursuri și școli muzică instrumentală populară tradițională, astfel că prelegerea despre istoricul muzicanților romungro și descrierea breslei lăutarilor tradiționali din Ardeal a avut și un caracter educativ.

Mai multe detalii vedeți aici: [1](#), [2](#) și [3](#).

- **În perioada 1-2 aprilie 2019**, [Iulia Hossu](#) (cercetător ISPMN) a participat la **conferința internațională V4Net - Visegrád Anthropologists' Network Conference - Social and Cultural Consequences of Voluntary and Forced Migration in Europe**, ce s-a desfășurat în Poznan (Polonia). Conferința a fost organizată de Institutul de Antropologie Culturală al Universității Adam Mickiewicz (Poznań, Polonia) și "Max Planck" Institute for Social Anthropology și s-a bucurat de prezența unor specialiști de renume în domeniul antropologiei, precum: Frances Pine, Michal Buchowski, Chris Hann, Michael Stewart ș.a. Lucrările prezentate pe parcursul celor două zile de conferință au avut ca temă centrală migrația și efectele ei în Europa Centrală și de Est. [Iulia Hossu](#) a prezentat lucrarea intitulată "Are we still a family?" Transnational lives and kinship - the case of Romania. Lucrarea a fost construită în jurul ideii că în cazul familiilor transnaționale românești, familia și, în special înrudirea prin afinitate, continuă să reprezinte o valoare importantă pentru cei implicați în procesul de migrație. Programul detaliat al conferinței poate fi vizualizat [aici](#).
- **Duminică, 7 aprilie 2019**, Kiss Ágnes și [Adriana Cupcea](#) (cercetători ISPMN) au primit din partea Centrului de Studii Regionale și Pluraliste Transilvania, în cadrul ceremoniei de premiere organizate la Universitatea din Târgu Mureș, premii de excelență pentru cercetările lor în domeniul minorităților etnice și confesionale și pentru contribuția la dezvoltarea dialogului interetnic.

- **Marti, 9 aprilie 2019**, [Peti Lehel](#) (cercetător ISPMN) a ținut o **prelegere** cu titlul **A moldvai csángók: migráció és az identitás átalakulása** (Ceangăii din Moldova: migrație și transformarea identității) organizată de Colegiul „Apafi Mihály”. În prima parte a prelegerii, autorul a făcut o prezentare generală despre istoria și cultura romano-catolicilor din Moldova, după care s-a centrat pe analiza transformărilor socio-economice cauzate de migrația masivă a populației din zonă. Cercetătorul a acordat o atenție deosebită proceselor identitare apărute în urma migrației transnaționale, precum și atitudinilor identitare și folosirii limbii la a doua generație de migranți.
- **Sâmbătă, 13 aprilie 2019**, Societatea Maghiară de Cultură din Transilvania (Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület) din Cluj-Napoca i-a oferit lui [Jakab Albert Zsolt](#) (cercetător ISPMN) Premiul „Bányai János” pentru recunoașterea activității sale din domeniul cercetării culturii memoriale clujene și al organizării științifice a etnografiei maghiare din Transilvania. Premiul a fost fondat în 1992 și li se oferă acelor cercetători sau muzeologi care au avut rezultate științifice eminente în cercetarea culturii populare maghiare din Transilvania și Moldova, respectiv în muzeologia maghiară din Transilvania.

Mai multe detalii vedeți [aici](#) și [aici](#).

- **În perioada 14-22 aprilie 2019**, [Adriana Cupcea](#) (cercetător ISPMN) a realizat o cercetare de teren în comunitățile turcă, tătară și armeană din Dobrogea. Obiectivul cercetării a fost de a analiza situația studiului limbii materne în cazul celor trei minorități, mai exact de a realiza o cercetare comparativă a trendurilor generale și a viziunilor existente, cu privire la modalitatea de organizare a învățământului în limba maternă, la minoritățile turcă, tătară și armeană.
- **În perioada 14-17 aprilie 2019**, [Zsuzsa Bokor](#), [Plainer Zsuzsa](#) și [Jakab Albert Zsolt](#) (cercetători ISPMN) au participat la congresul academic: **SIEF2019-14th International SIEF Congress** (al 14-lea Congres Internațional SIEF) organizat de SIEF (International Society for Ethnology and Folklore). Congresul a avut loc la Santiago de Compostela, Spania. Titlul congresului a fost: **Track Changes: Reflecting on a Transforming World** [Track Changes: Reflectând asupra unei lumi în transformare].

Prezentarea cercetătoarei [Zsuzsa Bokor](#) a avut ca titlu: „*Saving souls, saving race and saving life. The intertwining of religion and nationhood in a Transylvanian ethnic folk festival* (Salvarea sufletului, salvarea rasei, salvarea vieții. Religie și naționalitate în cazul unui festival etnic din Transilvania). Ea a analizat modul în care religia, etnicitatea și identitatea regională se construiesc în cadrul unui festival etnic, numit „Ziua celor o mie de fete secuene”. Prezentarea a parcurs istoria festivalului și a identificat principalele discursuri pe marginea cărora acest eveniment s-a construit. Prezentarea cercetătoarei [Plainer Zsuzsa](#) a avut titlul: *“It was the ritual of those times” - memories of attending theatre in Ceaușescu's Romania* [“A fost un ritual a acelor ani” - memorii despre vizionarea pieselor de teatru în România lui Ceaușescu]. Titlul prezentării lui [Jakab Albert Zsolt](#) a fost [Funcțiile sociale ale patrimoniului cultural în context rural. Narațiuni și politici ale memoriei în Transilvania] *The social functions of heritage in rural contexts. Narratives and politics of memory in Transylvania (Romania)*. Studiul a urmărit problematica patrimoniului cultural, metodele și tendințele de patrimonizare în Transilvania. Din anii 2000 a început un proces de a privi cultura (populară) drept patrimoniu.

- **Miercuri, 17 aprilie 2019**, a avut loc la Constanța **conferința națională Cercetarea multiculturalității din Dobrogea - realizări și perspective**, eveniment organizat de Institutul de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului și Universitatea Ovidius din Constanța. Conferința având ca tematică generală multiculturalitatea în spațiul dobrogean și în cercetarea de specialitate contemporană, a cuprins o serie de prezentări din perspectiva istoriei și studiilor culturale, referitoare la minoritățile etnice din spațiul Dobrogei: turci, tătari, greci, italieni, germani. Din partea ISPMN a participat [Adriana Cupcea](#) (cercetător ISPMN), cu prezentarea **Politica de stat protector a Turciei, în Balcani. Studiu de caz: Comunitatea musulmană din Dobrogea**.
- **În luna aprilie 2019**, a apărut [volumul](#) de interviuri intitulat „Azt hittem egykor, hogy csapatmunkában veszek részt.” Beszélgetések kisebbségkutatókkal [„Am sperat cândva că lucrez în echipă”. Convorbiri cu experți în cercetarea istoriei minorităților naționale]. Cartea editată de Tamás Gusztáv Filep a fost publicată la Editura Kriterion din Cluj-Napoca și conține 13 interviuri biografice cu cercetători maghiari din România, Ungaria, Slovacia și Serbia. Printre intervievați apar și doi cercetători ISPMN, [Attila Gidó](#) („1918 után a sokat hivatkozott magyar-zsidó asszimilációs szerződés Erdélyben magyar-zsidó lojalitásszerződéssé alakul át” / Așa-zisul „pact asimilaționist” între elita maghiară și cea evreiască din Transilvania s-a transformat într-un pact de loialitate după Primul Război Mondial) și [Tamás Kiss](#) („Nem tudok a társadalom mérnöke lenni, mert ehhez nincs politikai partner” / „Nu pot fi inginerul societății pentru că pentru aceasta nu există partener politic”).

- În luna aprilie 2019, [Peti Lehel](#) a publicat o **recenzie** cu titlul: ***Etnicitás és lakodalmi kultúra Gyimesben.*** [Etnicitate și cultura nunții în Gyimes] Erdélyi Társadalom, XVI/2 2018, 199-201. (Balatonyi Judit: A gyimesi lakodalmak. Közös kultúra és különböző identitások? [Nunțile din Gyimes. Cultura comună și identități diferite?] Balassi Kiadó, 2017) [Peti Lehel](#) concluzionează că volumul, dincolo de prezentarea ritualului de nuntă românească și maghiară din Gyimes, se axează pe problematica identității în contextul nunții. [Peti Lehel](#) a subliniat valoarea materialului și analizei antropologice, și totodată a criticat cadrul teoretic folosit de autor (concepțiile de hibridizare). Păreră cercetătorului este că, conceptul hibridității este utilizat în carte ca un cadru de analiză și o concepție prea largă, nedefinită, care creează contradicții în interpretare și în premisele cercetării.
- Cei interesați de evenimentele organizate de către ISPMN pot accesa pagina noastră de internet. Pentru mai multe detalii în legătură cu aceste evenimente aceștia sunt rugați să ne contacteze la adresa centru.doc@ispmn.gov.ro, urmând ca cercetătorii implicați să le pună la dispoziție mai multe materiale.